

38. ՊԸԼՈՒՋ ԿԱՍ ՊԱՌՎՈ ԼԱՅ

Կեր, չըկեր պառաւըմ կեր, ուր լաճ: Ան պառաւ շատ շըխար էր, գատ չըկեր անունց, անու լաճու անուն Պըլուզ էր: Անու լաճն էլ տայիմ կերթեր, նեճիր կաներ, անով կապրեն:

Օրըմ գընաց սար վե, խատուկ ջանտակըմ տեսավ, ջանաւար էր, գատնու խիտ կը պըսպըղեր, անու մուրթ լիւս կը տեր:

Ան պառւովն էլ գա չըկեր, մուրթըմ կեր, չախրակըմ կեր: Անու լաճն էլ գընաց, գան գատ մորթից, իպը տուն:

Մեր էսաց. - Տու ի՞նչըխ պիրիր ըգնա:

Պըլուզ էսաց. - Մարե՛, գացիր իմ նեճիր, էլ չըմ արիր, մընակ նարիկ կընդիր իմ, պիրիր իմ:

Մեր կըսը. - Պան չըկա, նեճիր չըկա, գարար չանը, մի չըխ ճըրագ չըկեր, նարիկ ոըհաթը, գիշիր լիւս կը տա, չախրակ կը մանիմ:

Շատ կը մնա, քիչ կը մնա՝ պառաւն էլ ուր խամար գիշիր-ցերեկ չախրակ կը մանը, օրըմ գեղը գըգիր կը գա, գան կը կանչը, ուր տանը ռեսը տուն վերկու խամար: Օրն մըթընշիղ կիւնը, գըգիր կը տեսնա, օր պա՛ւ լիւս կը տա, տեն կիրիշկը, տեն կիրիշկը, չըգըտնա մըհա ի՞նչ լիւս կը տա, ֆեհըմ չանը՝ իրիշկը վար փեթկին:

Նա տես, տեն կիրիշկը, կը տեսնա, ուր վար փեթկին մուրթըմ կա, ատ մուրթըմ ը, ուր պառաւը տուն անկում լիւսցիրը:

Կերթա թագաւորը մոտ, կըսը. - Թագաւոր ապրած կենաս, գընա, տիս՝ ի՞նչըխ պառւով տուն մուրթըմ կա, անկում լիւս կը տա, ուր տաս լամբա ջորով կանա անկում լիւս տա: Ան չըլայեղ պառւով մըղարին, ան կը վայելը քու հօդին:

Թագաւորն էլ կըսը. - Շո՛ւտ, կանչեցե՛ք պառվո լաճուն, բերե՛ք:

Կերթան կը տան պառվո տըռան, պառավ կըսին. - Պըլուզ հո՞ւր ը, թագաւոր կը կանչը:

Պառավն էլ կըսը. - Պըլուզ գացիր նեճիր, էվարին նեճիրից ինչ գա, կըսիմ թող գա:

Պառավ գագամ խընտացեր էր, ալ սըբըր չըր անը մըհա էվարին Պըլուզ հիփ տը գեր:

Էվարին Պըլուզ ինչ կը գա տուն, պառավ ուրախ-ուրախ կը վազը, կերթա հիրճիվ, կըսը. - Որդը՛, մըհա գընա՛ թագաւոր ինչ կըսը, քի կը կանչը:

Պըլուզն էլ բանից բե խապար կը լազը, թագաւորը սարեն կերթա:

Թագաւոր կըսը. - Պըլո՛ւզ, իս լսիր իմ՝ ձի տուն մուրթըմ կա, ուր գիշիր լիւս կը տա, շուտ գընա՛, պի՛ ըստա:

Պըլուզն էլ նալանջացավ, գընաց, ըզմուրթ իպը:

Ժամանակըմ ընցավ վերեն, օրըմ վուզիր էսաց թագաւորին. - Թագաւոր ապրած կենաս, մըկա քիւ հօդեն խորոտ ը, լա տալ պա՛մ պակաս ը մոտեն:

Թագաւորն էլ խարցնից էսաց. - Ան ի՞նչ ը:

Վուզիրն էլ էսաց. - Ան ֆիլը վուսկուր, պետք ը քիւ հօդը պատիր հըմեն ֆիլը վուսկուր զարկիս, օր ան պըսպըղա, մուրթըն էլ լիւս տա:

Թագաւորն էլ կըսը. - Ապա վո՞վ տի՛յա, ձի խանար պիրը:

Վուզիր էլ կըսը. - Խա՛, վուլա՛, վով մուրթ բիրիր, ան էլ ան տը բիրը:

Թագաւորն էլ կըսը. - Դե շուտ կանչեցե՛ք պառվո լաճուն, բերե՛ք ըստա:

Կերթան, կը կանչին ըզպառվո լաճուն, կառնին, կը գան:

Թագաւորն էլ կըսը. - Դե՛, Պըլո՛ւզ, յան կը գաս, անցկում ֆիլը վուսկուր կը բիրիս, ուր իմ հօդը պատ հըմեն ծածկը, յան հա հա քիւ վիզ կը կըտրիմ:

Պըլուզն էլ կըսը. - Թագաւո՛ր ապրած կենաս, մուրթ վա՛ր խատուկ ջանաւարին էր, մուրթիցը, բիրը, իս ի՞նչըխ տէրթամ ֆիլ ըսպանիմ, յան կընտընիմ, ֆիլի վուսկուր բիրիմ:

Կըսը. - Ի՛նչըխ կը բիրիս, բի՛: Ի՛նչըխ ան մուրթ բիրիր, ան էլ

անցկուն ան, բի՛, կը բիրիս, շո՛ւտ բի, չը՛ս բիրը, քու վիզ կը տամ
զանիլ:

Պըլուզն էլ մանդտեն կանը, կը գա տուն:

Մերն էլ կըսը. - Պըլու՛զ, վըրե՞ մանդտեն արիր իս, էլմէլ ի՞նչ
իկիր ը:

Ան էլ կըսը. - Հալ - քեֆիաթ կը խարցընիս, թագաւոր ծի կը-
սը՝ պընենավե տը յաս, ֆիլը վուսկուր բիրիս:

Պառավն էլ կըսը. - Գընա՛, թագաւորին սա՛ քառսուն պեռ
աղը պանիր, քառսուն պեռ թըխուկ խաց, հըմեն էլ վուզըը քը-
սու, թըխ տան քի, տաւ արը ըստա:

Պըլուզն էլ կիլնը, կերթա մա թագաւոր, կըսը. - Թագաւոր
ապրած կենաս, քառսուն պեռ աղը աղը պանիր, քառսուն պեռ
թըխուկ խաց, հըմեն վուզըը քըսու, իս էրթամ բիրիմ, մեկ ասեղ
թագաւորը քըսու իլնը, չըբիրվը:

Կառնը քառսուն պեռ աղը պանիր, քառսուն պեռ էլ թըխուկ
խաց, կերթա մա ուր մեր:

Մերն անու շիրաթ կանը, կըսը. - Ա՛ն ատ քառսուն պեռ խաց,
քառսուն պեռ աղը պանիր, տա՛ր, փըռը՝ մա ֆըլան տաշտին,
խավքիր տը թափին, ուտին, տըսին քի՛՝ քու մըրազ ի՞նչ ը, տաւ
սա՛ իմ մըրազ գա չը, անոնք էլմէլ տըսին՝ քու մըրազ ի՞նչ ը, տաւ
էլմէլ սա՛ գա չը: Անոնց ճաւ թի փառըմ կը տա, քի տըսը՝ ինչ
գախ նեղն ընկնիս, փառ տաս կըրակ, իս քի տը խասնիմ:

Ան մեկէլ օր Պըլուզ կիլնը, ուր մոր սածտիր հըմեն կանը,
կերթա ճաւ խավքու փառ կառնը, կըգա տուն:

Թագաւորն էլ ուր կիմանա Պըլուզ իկիր ը, մարդ կը հորոդ-
կը, Պըլուզ կը տանը ուր մոտ, կըսը. - Պիրի՞ր:

Ան էլ կըսը. - Թագաւոր ապրած կենաս, ապա իս տաւրա՞ւց
տը բիրիմ:

Թագաւորն էլ կըսը. - Յա՛ն պիրիր, յա՛ն քու վիզ կը տամ
զարկիլ:

Ան էլ լալելեն կերթա տուն:

Մեր կըսը. - Վըրե՞ կըլաս:

Ան էլ կըսը. - Մարե՛, իս չը լամ, վո՞վ լա, հալ - կըսեն ընցնա
ը:

Պառավն էլ կըսը. - Որդը՛, Աստված ողորմած ը, տաւ արը,
քընը՛ չուր խըլխուսն, Աստված տալիլը:

Խըլիսուն Աստըծո բարը լուս ինչ կը բացվը վնար հանվթե տիվ մըլաթին²¹, պառավ կըսը. - Իլը, գըննա՛ թանգավորը սարեն, սա՛ կուզեն քառսուն պեռ աղ, հըմեն վուզըը քըսու, վուր փը-շու՛մ թանգավորը քըսու իլնը, ալ չիլնը, ֆիլը վուսկուր չը-բիրվը:

Պըլուզն էլ կերթա, ուր մոր ուզածտիր կը բիրը:

Մերն էլ կըսը. - Տա՛ր նա ֆըլան սար ցանը, խավքու փառ տո՛ւ կըրակ, քանի՛մ էրունք - թռչունք կա, հըմեն տը պահրավին: Առանջից զաղ ցանիս, ֆըլիր հըմեն տը գան, թափին վնար աղին, ինչ անտ աղ պըրծնին, հըմեն ծարավ տը խատնին, խավքիր անունց մըսիր զըմեն տ՛ուտին, կը մընա վուսկուր մընակ, տալ էլ քու քառսուն պեռներ ֆըլը վուսկուրով կը պաննաս, կը գաս:

Պըլուզն էլ անկախ հինը կիլը, ուր մոր սածը տանգ կերթա մա թանգավոր, կըսը. - Թանգավո՛ր ապրած կենաս, տո՛ւ ծի քառսուն պեռ աղ, հըմեն վուզըը քըսու, իս յամ, քու ուզած բիրիմ, վուր վուզըը քըսու չիլնը, չիլնը:

Կառնը քառսուն պեռ աղ, կերթա ուր մոր սած սար, ատ աղ հըմեն կը փըռը անտե, ինքըն էլ կը պաղկըվը հերի՛մ տակ:

Պոմ կը մընա, չըմընա, կըտիրըմ ֆիլ ան կընարեն կը գան, կը պահրավին վնար աղին: Կուտին, կուտին, ալ ծարվուն չըն կա-րա դիմանա, զըմեն էլ կը խատնին:

Պըլուզն էլ խավքու փառ կը տա կըրակ, քանի՛մ թիվավուր կա վնար տալնին, ախշըրքին, հըմեն կը թափին վնար անտ լեշիրուն, միս, կաշին հըմեն կուտին, կը մընա վուսկուր:

Պառվու լաճն էլ կիլնը, ուր քառսուն պեռ կը բաննա, կը տաննա տուն: Վուսկըրքիր հըմեն կը տանը, թանգավորին թասլիմ կանը:

Վուզիր կը տեսնա, վուր պառվու լաճ էլըմ սաղ - սըլամանթ տանցավ տուն, կըսկըծու փաթլանիշ կիլնը, կըսը. - Ապա ի՞նչըխ անիմ՝ ան պառվու լաճ կուրսըսցիմ:

Ժամանակըմ վերա կընցնը, օրըմ վուզիր կըսը. -Ապա քու հոդեն շատ խորոտ ը, հան ֆըլը վուսկուր կա, հան պըսպըղուն մուրթ, լա տալ պա՛մ պակաս ը, պալանսան ծաղիկ օր էլներ քու հոդեն, քանց մըկա էլ խորոտ տ՛էլներ:

²¹ Յոթանասուն ազգի վրա (Ծ.Բ.):

Թագավոր կըսը. - Ապա ի՞նչըխ անիմ, մըկա վո՞վ տը պիրը:

Վուզիր կըսը. - Խա՛, վուըլա, պըսպըղուն մուրթ, ֆըլը վուսկուր վով պիրիր, ան էլ ան տը պիրը:

Վուզիր կանտըմեն ըզՊըլուզ կախուն տիրըմ տեղըմ կօրողկեր, ուր կորսընցըցեր հիմը էրթեր: Անու ալ պըհա՛ր չըպըռմը, օր պառվո լաճ օրավուր կը տուլվաթուրներ, թագավորն էլ գախուն՝ հիսուն, վաթսուն վուսկը կը տեր անու հաղիա:

Ան էլ գիշիր-ցերեկ մահլաճա կաներ՝ մըհա ի՛նչըխ անը, անու խամար էլ տիրըմ գան հորողկից ֆըլը վուսկուր բիրիլու, մըկա էլ կը հորողկը պալանսան ծաղիկ բիրիլու:

Դանմանք վա՛ր Պըլուզին:

Թագավոր գան կը կանչը, կըսը. - Դու տ՛երթաս, պալանսան ծաղիկ բիրիս:

Պըլուզ կըսը. - Ախըր իս տուրո՞ւց տը բիրիմ, թագավոր ապրա՛ծ կենաս:

Ան էլ կըսը. - Զո՛ւստ կը բիրիս, բի, շաբաթըմ քի մուլաթ, բիրիր՝ բիրիր, չըբիրիր՝ քու վիզ գանիլ կը տամ:

Պառվո լաճն էլ շատ հիմը գա՛րը ուր թագավոր վաճ գա ուր մոտեն, լա բոշբանասա, թագավոր կըսը. - Մըքսւմ չըկա, ուզիս, չուզիս, տը յաս, բիրիս:

Ան էլ մաղտեն արուկ կը տառնա տոււն, մեր կը խաըցնը. - Որդը՛, քի ի՞նչ իլիր ը, տաւ էմէլ մաղտեն արիր իս:

Պըլուզն էլ կըսը. - Զալ - քեֆիաթ ընցնա յը, թագավոր պալանսան ծաղիկ կուզը:

Մերն էլ կըսը. - Խա՛մ մ՛անը, տաւ գընա՛, չուր խըլիսուն քընը՛, խըլիսուն Աստվա՛ծ օղորմա՛ծ ը:

Խըլիսուն ինչ աղոթրան կը բացվը, պառավ կիլնը, լաճուն կըսը. - Գընա՛ մա թագավոր, սա՛ քենե կուզիմ քառսուն տիկ գիմը, քառսուն ոխչըրը տըմակ՝ հըմեն վուզըրը քըսու:

Ան էլ գընաց մա թագավոր, էսաց. - Թագավո՛ր ապրա՛ծ կենաս, քենե կուզիմ քառսուն տիկ գիմը, քառսուն ոխչըրը տըմակ, ուր մեկ խալկը քըսու իլնը՝ չիլնը, հըմեն վուզըրը քըսու տ՛իլնը, յան չէ՛ չըմ կանա բիրը:

Առից քառսուն տիկ գիմը, քառսուն ոխչըրը տըմակ, իրը մա ուր մեր:

Մեր էսաց. - Որդը՛, ա՛ռ անունը, տա՛ր խա քիկ, խավքու փառ տո՛ւ կըրակ, ան տա՛լիլ տը տեսնա:

Առից անունը, գընաց տաշտի՛մ մեջ, խավքու փառ իտու կըրակ, քանի մ՛էրունք - թռչունք կեր, հըմեն պահրավան հանտե: Խարցնից անհունց՝ մա՛ ծի վո՞վ պալանսան ծաղկը սալըխ կը տա: Մեկն էլ սալըխ չի տա, ան ճուշ խավքն էլ ուր թիվքիր էմել թափ իտու, քանը աղկատ խավքըմ կեր, ան էլ իրը: Վուր հըրճըն տիր չըն կարցած էկած, անունց մոտեն էլ խարցնիցին, անունքն էլ սալըխ չըտվին:

Ճուշ խավք մեկ մեկ խարցնից, էսաց. - Ալ խավք կա՞ մա՛ տհունին:

Խալըվուր խավքըմ իրը անու հիրճիվ, էսաց. - Յոթ ծովու կղզու մեջ խավքըմ կա, քանց ան ճուշ խավք ալ չըկա, թի ան պալանսան ծաղկը սալըխ տա:

Անկախ հինը ճուշ խավք տաստուր իտու էլըմ խավքու, օր էրթան, գան ծովու խավք տընին վար ուրինց թիվքիրուն, բիրին:

Շատ գացին, քիչ գացին, շատ ծովիր, ցամաքտիր ընցան, շատ թածա՛ երկըրքիր տեսան, չուր գացին յոթ ծովու մեջ կընդան գան խավք: Դալ - հավալ պատմեցին անու, տըրին վար ուրինց թիվքիրուն, առին բիրին մա՛ ան մեկել խավքիր:

Պառվո լաճ անու խարցնից, էսաց. - Պալանսան ծաղկը սալըխ չը՞ս իտա, մըհա՛ ուր մամլաքաթ կա, էրթանք բիրինք:

Ան էլ ըսկընա անու ջըհապ իտու, էսաց. - Իս ան տարին տալ նուր մեկ տարվան ծագ էր, օրըմ յա իմ մոր վար կղզում վե, մընակ ան տարին իմ պալանսան ծաղիկ տիսիր, ան օրվընե ալ իս պալանսան ծաղիկ չըմ տիսիր: Ան օրվընե ընցիրը ինսուն տարը, ալ իս անտվե չըմ գացիր, ալ չըմ գըլնա՛ մըկա ան ծաղկից կա, յան չըկա:

Տաստուր իտու ան մեկել խավքիրուն, հըմեն գացին, մընաց ինք՝ Պըլուզ մընակ:

Ան էլ էսաց. - Շուտ հագըր քառսուն տիկ գինը, քառսուն ոխչըրը տըմակ, ուր քի տանիմ ան ախշարք:

Պըլուզի մը ռանգին, շուտ իպը քառսուն տիկ գինը, քառսուն ոխչըրը տըմակ, նըստավ վար խավքու թիվին, բանցրացավ:

Խաւքն էլ էսաց. - Քանը տիրըմ կանիմ կվըռտ, տըմակըմ թալ իմ բերան, տիկըմ գինը շուռ տու վերա:

Ացկու՛մ բանցրանցան, ուր ալ պառվո լաճ չըր կանա արիվուն տիմանա, խաւքուն էսաց. - Խաւք, Աստո՛ն սիրուն իւնը, շուտ ծի իչու տակ, իս վանվա:

Խաւքն էլ էսաց. - Մըկա օր իջնիմ, իս էլ, տաւ էլ տը ընկ-նիք ծով:

- Պըլո՛ւզ,- էսաց, տաւնեն քու աչիչ քանի՞մ կերևա:

Պըլուզ էսաց. - Քանց կալըմ:

Բանցրանցան, բանցրանցան, պառվո լաճ էլմէլ էսաց. - Աստո՛ն սիրուն, ծի իչո՛ւ, իս վանվա:

Խաւք էսաց. - Տալ երկիր քու աչիչ քանի՞կ կերևա:

Ան էլ էսաց. - Քանց մազըմ:

Էլմէլ բանցրանցան, գազամ բանցրանցան, խաւք Պըլուզին էսաց. - Երկիր քու աչիչ քանի՞մ կերևա:

Ան էլ էսաց. - Հանձա-հանձա կերևա:

Հանեն տըրաւն օր խաւք կվըռտ կաներ, պառվո լաճ տըմակըմ կը թալեր խաւքու բերան, տիկըմ գինը շուռ կը տեր վերա:

Էլմէլ շատ, քիչ բանցրանցան, Պըլուզ էսաց. - Աստո՛ն սիրուն, ծի իչու տակ:

Խաւք էսաց. - Երկիր քանի՞մ կերևա քու աչիչ:

Էսաց. - Ալ գանտ չըմ ըխը: Երկինք, գետինք էլավ ծով:

Խաւք փըշու մ'էլ բանցրանցավ, տորիս դար արավ, իրը տակ: Խաւք իջավ, գազամ իջավ, անցկու՛մ, վուր տորիս Պըլուզ տեսավ ան երկիր՝ անունք տի՛լնին: Ուրախութենեն անու ձեռնեն գանու՛մ տըմակ փըրթընավ, ընկավ ծով:

Խաւքն էլ քանը կվըռտըմ կաներ, ան տըմակըմ, տիկըմ գինը կը լըցներ անու բերան: Հըտըմ տիր ուր խաւք արավ կվըռտ, ան էլ ուր անոթուն տանակ էթալ, ուր ճուռ կըտորից, էթալ խաւքու բերան, տիկըմ գինը շուռ իտու վերա:

Գազամ էլ իլան, խասան ծովու պըռուկ, նըստան հանտե, փըշու՛մ խանգստանցան, ռըհաթան, դորիս խաւք էսաց. - Պըլո՛ւզ, տաւ իլը՛, գյընա՛, չուր իս գան:

Պըլուզ էսաց. - Տաւ գյընա՛, չուր իս փըշու՛մ էլ ռըհաթիմ, նուր գան:

խավքն էլ էսաց. - Գլընա՛ վա՛ր նըհան կուլութին, քի խամար պալանսան ծաղիկ քաղը:

Ան էլ էլավ, վուր տը յեր, չըկարցավ, խավքն էսաց. - Վուր տա՛ւ ան միս թալցիր իմ բերան, իս գլըտցա, վուր ան իսնը միս էր, իս չուր մըկա չըր գըտնա, թը իսնը միս ացկում խամեղ էր, թե չէ չուր մըկա իս վա՛ր ախշըրին թու մարդ չըր թըղիր:

Պըլուզը ճըռան միս ան պախեր էր ուր էեզվը տակ, էխան, իտը ուր տեղ, Պըլուզին էսաց. - Իմ մոտեն փառըմ քեշը, քըսը վերա, տը ժըրը:

Պըլուզ խավքու մոտեն փառըմ քեշից, քըսից վա՛ր ուր պըրին, հանտան հինը անցկում էլավ, վուր ալ թու մարդ չըր ըսը, թի անու ճուռ մորե իլիր ը պըրին: Դորիս խավք, պառվու լաճ էրկուսն էլ գանցին վա՛ր ատ հավուզ կուլութնին, զուրինք թըլցին մա ատ հավուզ կուլութնը ջըրին, էրկուսն էլ էլան տըսնըչուրս տարվան ջըհել:

Շատ չըհերկընցցինք, հանտե Պըլուզ էլավ, ուր խամար բու բու պալանսան ծաղիկ քաղից, խեծավ վա՛ր ատ խավքու թիվ-քիրուն, ըզծվ ընցավ, ինչ իկին, խասան ծովու պըռուկ, խավք էսաց. - Իմ մոտեն փառըմ քեշը՝ հիփ տաս կըրակ, իս քի խաս-նիմ:

Պըլուզ խավքու մոտեն փառըմ քեշից, իտը ուր ջըզտան, առից ուր պալանսան ծաղկըտիր, գընաց մա թագավոր:

Հըմեն տըրաւն, ուր պառվու լաճ պա՛մ կը բերեր թագավորին, թագավոր ճաւջ հաղիե՛մ կը տեր անու, հաստիր քանց հըմեն տիրն էլ գան հավիլ փառու արավ, հորոդկից ուր տուն:

Վուզիր կըսկըծու փաթլամիշ կէլներ: Նախանծից չըր գըտ-նա՝ ի՛նչըխ աներ, օր պառվու լաճ վուրնտըրկներ հինը էրթեր: Ան տայիմ ուր միտ վե կըսեր. «Ի՛նչըխ պառվու լաճ ընցնեմ տոլվաթուրնա, իս ընցնեմ աղքատանամ, ի՛նչըխ թագավոր անու ընցնեմ պատիվ պըռնը, անու հաղիա տա, ան էրթա թագավորը խամար թավուր թավուր պանիր բիրը, իս քանը էրթամ, թագա-վորը հիրճիվ անպատիվ իլնիմ»:

Ատա՛րգ փելըմ ընցավ, վերաչուր օրըմ վուզիր էլմէլ էսաց. - Թագավոր ապրած կենաս, պիրոզ պընպարաք իլնը քաւ հօղեն, թու պակսութին չըկա, մընակ քաւ հօղին պակաս մնացիր ը Զըլ Զըլֆա Զեռինը՝ Պապե Ֆըրընգը ախչիկ:

Կըսը. - Ապա վո՞վ տը բիրը, վո՞վ չըբիրը:

Ան էլ կըսը. - Վո՞վ ըզմուրթ բիրիր ը, վո՞վ ըզֆըլը վուսկուր բիրիր ը, վո՞վ ըզպալանասան ծաղիկ բիրիր ը, ան էլ էն տը պիրը:

Կըսը. - Դե՛հ, շո՛ւտ կանչեցեք պառվո լաճ Պըլուզ, բերե՛ք ըստա:

Կերթան, ըզՊըլուզ կը բիրին:

Թագավորն էլ կըսը. - Դե՛, Պըլուզ, քենե կուզիմ Չըլ Ձըֆլա Ձեռինը՝ Պապե Ֆըրընզը ախչիկ, տաւ բիրիս:

Կըսը. - Թագավոր՝ ապրած կենաս, իս ի՞նչըխ տը բիրիմ: Անոնք սարե են, անունք ծուրե են, անունք կը ճարվեր, իս ի՞նչ գըտիմ Չըլ Ձըլֆա Ձեռինը՝ Պապե Ֆըրընզը ախչիկ տա՞ւրն ը, ան մանլաքաթ տա՞ւրն ը, իս ի՞նչըխ տը յամ անու հիտիվ:

Կըսը. - Քի ըպը, քի չըպը, պընենավե տը բիրիս, չըբիրիս՝ քիւ վիզ տը տամ կըտրիլ:

Ան էլ ձեռքիր կը տընը ծուց, լալելեն կը գա մա մեր: Մոր քըսա կանը:

Մեր կըսը. - Մոր տուն քընը՝ չուր խըլիսուն, խըլիսուն Աստված ողորմած ը:

Կը մընա չուր խըլիսուն, խըլիսուն մեր կըսը. - Գընա՛ մա թագավոր, սա՛ ծի կըպը քառսուն ջըհել՝ հըմեն մեկ տարեկան, քառսուն էլ մեծ մարդ՝ քառսուն էլ մեկ պոյը, անունց հըմենանց նըմուշն էլ մեկ մեկը թաղիթ, անունց խալավքի, անունց ինչ կա ինչ չկա՝ մեկ մեկը նման, քառսուն խատ խալվուր մարդ՝ հըմեն մեկ տարեկան, հըմեն մեկ պաժով, հըմեն մեկ թաղիթ իրիսով, հըմեն մեկ թաղիթ խալվով, մեկ թաղիթ ձեռք, ախըր անունց ինչ կա, ինչ չկա՝ մեկ թաղիթ իլնը, ծի կըպը քառսուն խատ գոռնաչը, քառսուն խատ նաղարչը, ծի կըպը քառսուն պեռ էմակ՝ նա հըմեն էլ վուզըրը քըսու:

Պըլուզ կիլնը, կերթա մա թագավոր, մա պանիր գըմեն կուզը, կըսը. - Վուր մեկ բան խալկը քըսու իլնը, չըբիրվը:

Հըմեն կը ճարին, կը բիրին, Պըլուզ ատ հըմեն կառնը, կը գա մա ուր մեր: Անու մեր չխո անու շիրաթ արեր էր, թը ան ի՛նչ տա՛նը:

Պըլուզ ատ հըմեն կառնը, կը յա Չըլ Ձըլֆա Ձեռինը՝ Պապե Ֆըրընզը ախչկան սարից սըհաթվա՛մ ճամբախ գատըն հան-

տե կը կայնը: Դատե հըմեն կը բռնին մենեկու ծեռ, կը խաղան, կուրախանան, ուրից խամար քեֆ-ուրախություն կանին:

Տեսնողքիր, էկող-գացողքիր չըն կըտընա՝ ինչ կասայ ը, կը հալոբնան, կըրակն, ինչ իկիր՝ նարոնք ընցնա քեֆ կանին:

Թագավորը ճուշ ախչիկ կըսը. - Կակո՛, կը տեսնա՞ս, հըմեն կը յան թամաշա, տաստուր տու, իս էլ էրթամ թամաշա:

Թագավոր կըսը. - Օր կուզիս, տու էլ գըլնա, լա սըհաթըմ օր մընաս, գաս:

Ախչիկ կըսը. - Տը յամ, տալ սըհաթըմ չըթումումիր՝ էլըմ տը յամ:

Կիլնը, կերթա, լա սըհաթըմ չէ, յոթ օր կը մընա հատե, անու խալ նուրը իկիր, կըսը. - Տը լագիմ էրթամ, իմ խեր վար ծի չա-կախը:

Կը գա տուն, խեր կըսը. - Տու կըսեր սըհաթըմ մընա, տը գամ, մա վըրե՞ յոթ օր կա՝ տու չըս իկիր:

Կըսը. - Խա՛, վուըլա՛, կակո՛, անցկում անուշ էր իմ խալ, տալ սըհաթըմ չըր թումումիր, իս էլ լագիցը, սիցը էրթամ, քանը սըհաթ չըթումումիրը:

Պըստիկ ախչիկ կը լսը, կըսը. - Կակո՛, իս էլ յամ թամաշա:

Թագավոր կըսը. - Դամա հանեջուց թամաշա արա:

Ախչիկ կըսը. - Կը խի՞ս՝ տու գան կուզիս, ըզի չըս ուզը, ան գընաց սըհաթըմ մընաց, իս յամ, կես սըհաթ մընամ:

Ան էլ կըսը. - Դե՛, տու՛ էլ իլը, գըլնա՛:

Ախչիկ կիլնը, կերթա հանտե, օրըմ, էրկու կը մընա, Պըլուզը մարդիր կիմանան, ուր ատ ախչիկ Պապե Ֆըրընգը ախչիկն ը:

Պըլուզ ախչիկ կամըն, կը փախը, անու մարդիրն էլ հըմեն մեկ կընարե՛մ վե կը փախին, օր խալ ֆեհըմ չըտանին, թե պապը ախչիկ պառվո լաճն ը տարիր:

Պըլուզ կամըն Զըլ Զըլֆա Զեռին՝ Պապե Ֆըրընգը ախչիկ, իրիք օրվա ճամբախ սըհաթվա մեջ կերթա, ատ թագավորը սընորից կիլնը տուս, հատե կը նստին, ջուր կը խմին, կը ու-հաթին, համեն մեկ կընարըմ կը թավալին, Պըլուզն էլ ուր գըլ-լիխ կը տընը ատ ախչկան կուք, կը քընը:

Ան ախչիկ կը լա, անու արտըսունք կը կաթը վար Պըլուզը իրիսին, Պըլուզ կակախը, կըսը. - Դա՛, ախչիկ, վըրե՞ կը լաս,

թի տհու քու խոր տուն ապով կը լաս, անդ իլնը, իս քի տանգ-
նիմ քու խոր տուն, թի մըկա ի՞նչ իլիր:

Ախչիկ կըսը. - Չէ՛, վուըլա՛, իս իմ խոր տուն ապով չըմ իլա,
իս քի ապով տարտ կանիմ, մըկա իմ խոր մարդիր տը գան,
ըզքի սպանին:

Պըլուզ առից գանտ ախչիկ, իպը, տարավ թագավորին
թասլիմ արավ:

Խա ճամխին Պըլուզ ախչկան սեր էր, օր գան թագավորը
խամար կը տաներ, ախչիկն էլ անու սեր էր, օր օրըմ ըզՊըլուզ
գախտիկ տեղըմ տը պախեր, ինչ իլնը գիշիր, խալը տա, թագա-
վոր քնը, թըղ ըզթագավոր սպանը, ինք իլնը թագավոր:

Օրմ թի էրկու վերա կընցնը, Չըլ Զըլֆա Զեռին՝ Պապե Ֆը-
րընգը ախչիկ, ըզՊըլուզ մա սարին խորոտ գախտիկ տեղըմ կը
պախը: Չուր գիշիր Պըլուզ կիլնը, ըզթագավոր կը սպանը, ինք
կը նստը վար թախթին:

Խըլխուս կիլնին վե, տալալ կը տան կանչիլ, կըսը. - Վո՛վ
իմ թըրը տակ վե կընցնը, թըղ ընցնը, վո՛վ ինչ չընցնը, անու վիզ
տը տամ գարկիլ:

Նուր յոթ օր, յոթ գիշիր խարսնիս կանին, անունք կը խաս-
նին ուրինց մըրագին, տհու էլ խասնեք ծի մըրագին:

